

ÄDDÄWLÄT N-MALI

Tamotte Iyyät – Ittus Iyyän – Erkäwäl Iyyän

**BROŽE N-ÄDDÄSTUR
N-ÄDDÄWLÄT N-MALI**

Idmawän n-täkarde

ÄŞAJƏŞ.....	3
EYÄF I: ÄLXAQQÄN D-ULZEMÄN.....	4
ÄLBAB I: ÄLXAQQÄN D-ÄLXORIYYÄTÄN.....	4
ÄLBAB II: ULZEMÄN.....	6
EYÄF II: ÄDDÄWLÄT D-ƏLLƏLLU-NET.....	7
ÄLBAB I: ÄDDÄWLÄT.....	7
ÄLBAB II : ƏLLƏLLU N-ÄDDÄWLÄT.....	8
EYÄF III : AŞƏMMIŞƏL N-TƏMMƏNƏYA.....	9
ÄLBAB I : Ämizär n-äddäwläät.....	9
ÄLBAB II: GƏFÄRNÄMA.....	15
ÄLBAB IV: TƏMMƏNƏYA TÄXKAMÄT FÄLL-IMAN-NET.....	17
ÄLBAB V: ÄLYƏŞKƏR D-KÄL-ƏLYƏLLAS.....	17
EYÄF IV: AŞƏMMIŞƏL N-ÄLQANUN.....	17
ÄLBAB I: ÄDDÄBARATÄN WI ƏŞŞÄMNEN.....	17
ÄLBAB II: TIMAŞALEN N-ASÄNBÄLE.....	19
ÄLBAB III: AŞƏMMIŞƏL N-ÄLQANUN D-ÄNNEĐAM.....	20
ÄLBAB IV : A-WA OSÄYÜÄN AŞƏMMIŞƏL N-TƏMMƏNƏYA D-ASÄNBÄLE.....	21
EYÄF V : TANHAĐT N-ÄŞŞÄREYA.....	24
ÄLBAB III : TAŞƏŞRÄYT TA TOJJÄT ÄDDÄSTUR.....	27
ÄLBAB IV : TAŞƏŞRÄYT TA TOJJÄT ÄLMAL N-ÄDDÄWLÄT.....	29
EYÄF VI : TAGGAYT TA TOJJÄT ÄRRƏZÄY D-TIMƏTTAWEN, ÄHƏNZAZÄY D-AGNATÄN.....	31
EYÄF VII : ASƏNNƏTIBÄY N-ÄKALL N-ÄDDÄWLÄT.....	32
EYÄF VIII : INABDIDÄN D-ÄLWÄKILÄN WI N-ALÄŞÄL.....	33
EYÄF IX : TANMƏTŤAFT N-AFREQIYA.....	33
EYÄF XI : TENELAST.....	35
EYÄF XII: ÄDDÄBARATÄN ƏSKATNEN.....	35
EYÄF XIII: ÄDDÄBARATÄN WI N-JERE-JERE.....	35
EYÄF XIV: ÄDDÄBARATÄN WI N-TASÄMDOT.....	35

ÄŠAJƏŠ...

Tamotte n-Mali təbdadət fäll-iman-net, təbbiyər s-tartit ta dəy-s əjan agnatän d-tawalen d-äddinän;

Äsiihärəwäs-tät ättarex-net wa dd-tokäy a ilan afdän n-iwətyan d-timəttawen ti dd-təzjär;

Tämoos iməkkusa n-tikəbbulen dd-əbnanen fäll-anmətəf, anmərh d-ansəmyar n-älyadatän jer-timəttawen ti äheeräjnen ašäl-i-däy hakd dərät-a-wa;

Təlkam i-ənniyät n-wi əkfänen tunfast-näsän unjäyän s-atwəkukəl yur-ännəşara, d-ənniyät n-imawayän wi dd-əssəysälne əlxoriyya d-ənniyät n-wi ämmutnen dəy-akənnas i-taggazt d-asəməl n-äddəwlät dəy-äddewän äddinät s-əzlayän ihənayän-näsän, əjbasän i-axəkam olayän dəy-äddəwlät;

Dərät-musnät fäll-ayəşad wa ija əkall s-ənoyän əjjootnen d-erk uşreyän wi ikrəş fäll-äddəwlät d-timəttawen-net,

Dərät-musnät fäll-asənnəbətətər wa təja teməkšit d-älyimarät ijan s-teməkrədt i-təjbəst dəy-efes n-əkall;

Dərät-ukəs n-əşšək dəy-tänfo ta təhät almud n-tartit dəy-taməzzuyt d-anmətəf dəy-ahəroj d-tanmənnakt n-tumase d-agnatän;

Dərät-aggay n-ənoyät tədmanät əlyafyät d-asətbət n-əlləllu n-äddəwlät ;

Təjbas i-asiwəđ n-əlqim n-imutaj n-agnatän d-älyadän d-taggazt n-tibyar n-äddəwlät i-timəttawen ti t-əllänen hakd ti dd-malänen;

Təjbas dəy-asəməl n-tələwit n-timəttawen;

Təssilməd derhan-net n-asəssuf n-tisəysal n-demokrasi ta dd-torəw tanəkra ta təjät dəy-26 dəy-Maris 1991, d-asiwəđ n-ənniyät n-uyəl dəy-akəros əynayän wa əddorhənän käl-Mali

Təkfa ərkəwəl n-taggazt n-əlləllu d-tartit n-äddəwlät;

Tässinäy əjjəluyət-net dəy-taggazt n-əddəwłät tərtaıyät, tərđat s-anməzzay n-əddinän;

Təjbas dəy-tijawt n-timaşalen ıerəd ti ədhälnen afänaz n-temäksit d-temäkräđt d-asiwəđ n-sərho n-təmmənəya;

Təjbas dəy-asiwəđ n-milıyaw n-təmodre d-taggazt n-əhənzazäy;

Tässomät tanmərđut n-Nasyon zini ta təjät fäll-älxaqqän n-əggadəm dəy-10 n-Dužänbär 1948 d-əddäbara n-afreqəya i-älxaqqän n-əggadəm d-timəttawen ıur-27 dəy-Yunyun 1981;

Təjbas dəy-ađaman n-älxaqqän n-əggadəm, hullan wi n-tiđeđen d-aratän d-inayyabän wi fäll-əjänät tinmərđuten jer-əddəwəlän n-älıyaləm, iqbäl-tän Mali;

Təjbas dəy-ukkəs n-tulat n-asəlluyäy a ämoos;

Tässinäy təjbəst dəy-asəysəl n-tartit n-Afreqəya, d-asətbat n-älıyafyät, d-anəıdam d-əddəwəlän wi n-inhərəjän-net d-taggayen n-əddəwəlän iyyäđnen d-wi n-älıyaləm, d-əmukən jer-əddəwəlän, d-alkum i-əşşəreya, d-asəssigdəh n-älxoriyya, d-əlləllu n-ikallän;

Təqbal əddəstur wa-däy s-ämoos əşajəş-net hərət dəy-titbəqqa-net.

EYÄF I: ÄLXAQQÄN D-ULZEMÄN

ÄLBAB I: ÄLXAQQÄN D-ÄLXORIYYÄTÄN

Əlfəşəl 1 : Käl-Mali ıerəd, as dd-tiiwən oogdəhän dəy-älxoriyyät d-älxaqqän, wär t-illa a-s tän-əziimäzläynät tiwsaten-näsän, wäla ikallän-näsän, wäla initän-näsän, wäla tawalen-näsän, wäla əddinän-näsän, wäla ihənayän-näsän dəy-folitik.

Əlfəşəl 2 : Əggadəm ikna atwəsəmyar, ätiwägdäl-as əlluyyäy. Hak əwadəm ila älxəqq n-təmodre d-älıyafyät d-atwigəz n-aırud n-tayəssa-net.

Əlfəşəl 3 : İđman älxəkum taggäzt n-aratän dəy-amikär n-dəggadəm d-şäyşadän şund wi-däy d-anmiwəy dəy-taggayen ti n-imärzan n-əkall.

Əlfəşəl 4 : Wär-t-illa ere s-ilzam ad-əlluyyäy, wäla əkkəlu, wäla talyiwen fälla-s əkkasnen sərho, əsikərəkəđnät-t.

A ämoos əwadəm, a ämoos ägg-älxəkum, fäll-dd-əffukkärnät timaşalen şund-ti, jere-s d-iman-net wäla s-alamär n-i wär-ämoos, ad-itwədəyyət s-a-wa inna əşşəreya.

Əlfəşəl 5 : Wär-t-illa itakərəđ azəjor n-əddəwłät-net.

Ere ätwäšänjen fäll-ihänayän-net däy-folitik, wäla fäll-äddin-net meḡ tumast-net, iddobät ajäraw n-älxaqq n-atwigəz däy-Mali.

Əlfəşəl 6 : A ämoos äwadəm təjraw talya däy-s tərmasät älxoriyyät-net, ikf⁷ ee älxaaqq ad-isəkyəd iman-net äw-läytur wa irha.

Wär-t-illa ere iddooben atwəttaf dərat-təqqən tokäyät əkkozät timərwen n-ässayät d-əttam ar-s alämär n-žuž.

Wär-t-illa ere iddooben atwəttaf däy-təkərmüt, kunta wädden s-temärt n-žuž.

Əlfəşəl 7: Hak äwadəm ila älxaaqq n-ajäraw n-äššäreya oḡadän ijan däy-älwäqq-net.

Älxaaqq wa n-atwigəz, däy-idđiin atwədhal s-awäka wa dd-ifrän äwadəm i-iman-net, idman härwa yur-isəffəkätän wi äzzarnen i-asətbət n-tidət.

Äwadəm fuk iwar uđlem a ämoos, izzilzäm älxaaqq ad-wär-fälla-s itbet har-t fälla-s isətbət äššäreya.

Äddäyyät, hak äwadəm d-wa-net. Wär-t-illa ere iddooben atwəhuru, wäla atərmas, wäla ad-fälla-s itbət šäyšad ar s-äššäreya itbatän dat-tanfust ta däy-ätiwäšbäj.

Əlfəşəl 8: A wär-igdel äššäreya iket-net wär-iddobät atwəgdal, wär-t-illa day a išahäššalän äwadəm tijawt n-a s-wär-omer äššäreya.

Əlfəşəl 9: Adubən d-älyäyal i-ämoosnen ässas n-taməzzyot däy-tamətte, oḡaz-tän äššäreya, issitbät-tän äddäwlät.

Adubən ämoos a osayän ähaləs d-taməđt.

Əlfəşəl 10: Teyäre, asəlmad n-əššəyəl, əššəyəl, äzazäy, izəjraz, ässexät, atwigəz, isudar d-ajäraw n-aman, ämoosän älxaaqqän ətbətnen i-äggadəm, ätiwässänän-has.

Əlfəşəl 11: Äggäddäwlät a ämoos ila älxaaqq n-teyäre. Teyäre ta ojja älxəkm təlzam äwadəm a ämoos, wär təzzil, wär tässomät əddin wäla iyyän. Asəyər a itawäjjen däy-idäggan wi wären-ämos wi n-älxəkum, issan fälla-s əlxəkum, itajj s-əmmək wa omär äššäreya.

Əlfəşəl 12: Äzazäy, edägg n-äwadəm, talya dd-təqqalät äwadəm d-älyäyal-net, isälan wi dd-əqqalnen äwadəm, takše n-edäwänne s-akätəb d-anmiwəy n-isälan, ihhuuššäl ad-ətəwəsəmyärän. Wär-t-illa ere äddoben eđes-näsän ar-s älqanun.

Əlfəşəl 13: Älxaaqq wa n-terše idman. Wär-t illa ere däy-tatərmas terše-net, kunta wädden i-äddälil n-a infan tamətte yərəd dərat ajäraw n-timzal oḡadnen.

Əlfəşəl 14: Hak əwadəm ila s-azənnəzjumu, d-almud, d-əddin, d-əlyibadət, d-ahənay d-məjrəd dəy-semyar n-əşşəreya.

Əlfəşəl 15: Əlxoriyyät wa n-iməjjan n-isälan d-əlxəqq n-ajəraw n-isälan, ätiwəqbälän, ədmanän day. Əlxəqq-wen, ämmeşäl s-alkum i-əlqanun.

Əlfəşəl 16: Əlxoriyyät wa n-ibənni n-izəjraz ij'-as əlqanun edəgg, idman-t day. Tämmeşäl s-alkum i-əlqanun.

Əlfəşəl 17: Əlxəkum iqbal, idman, əlxoriyyät n-emərjaş, d-nefran n-edəgg n-təməzzuyt, d-tartit d-əddinät iyyad dəy-tassayen, d-ažəmməy, uješ n-tuksest d-əddälän, dəy-alkum i-əlqanun.

Əlfəşəl 18: Əlxəqq wa n-əşşəyəl d-täsonfat, ijraw-t əwadəm a ämoos, äsisəgdäh äddinät yərəd. Wər-t-illa ere itihəşşul əşşəyəl ar s-ad-ämoos a-s dd-təqqal tänfə-net tamətte yərəd, dəy-sässigdäh d-alkum i-əlqanun.

Əlfəşəl 19: Əlxoriyyät wa n-ujəş n-sändika tədman. Sändikatän wər-əlenät timaşalen-näsän tasəbdədt ar ta issibdäd əlqanun.

Əlfəşəl 20: Əlxəqq n-ayəram fäll-əşşəyəl idman. Ämeşäl s-alkum i-əlqanunän d-änneđamän wi-t əllänen.

Əlfəşəl 21: Əlxoriyyät n-əşşarika tätiwəđmän dəy-alkum i-əlqanunän d-änneđamän wi-t əllänen.

Əlfəşəl 22: Hak əwadəm ila əlxəqq n-təməzzuyt təylalät, dəy-ähənzazäy šəddiijän.

ƏLBAB II: ULZEMÄN

Əlfəşəl 23: A ämoos äggəddəwlät, əwadəm fuk izzayän dəy-əkall wa n-Mali, ilzam-t semyar n-əddəstur dəy-talya a tämoos.

Əlfəşəl 24: Tajbəst dəy-taggazt n-əddəwlät təlzam äggəddəwlät a ämoos. Dəggəddəwlät yərəd wi əlanen 18 iwətyan təkkəd afälla, əddooben ad-ətəwəyrən i-tadhəlt n-käl-əlyəşkər itaggazt n-əddəwlät.

Əlfəşəl 25: Taggazt n-ähənzazäy d-asəssuf n-tämudre, əlzamän äggəddəwlät a ämoos, əlzamän day əlxəkum.

Əlfəşəl 26: Afäl ti təməl tatärəqqat, ilzam dəggəddəwlät yərəd ad-ədhlän s-əmmək wa issibdäd əlqanun.

Əlfəşəl 27: Hak äggəddəwlät ilzam-t iji n-a-wa t-əswär əlqanun šund timzəl n-tiwse d-tifätəwen.

Əlfəşəl 28: Hak äggäddäwlät tälzam-t tajbəst i-tänfo n-tamətte, ilzam-t day semyar d-taggazt n-älmal wa n-äddäwlät.

Əlfəşəl 29: Hak äggäddäwlät, innihädän däy-tamaşalt toharät mey ihan əşşəyəl n-tamətte, ilzam-t ad-t-əjj s-əmmək wa issan, äddoobät-t däy-alkum i-älqanun.

EYƏF II: ÄDDÄWLÄT D-ƏLLƏLLU-NET

ÄLBAB I: ÄDDÄWLÄT

Əlfəşəl 30: Mali ämoos äddäwlät təlat älisteqlal-net, tällulät, tärtay, wär-tuzan, təhat demokrasi, wär tässomät əddin wəla iyyän, wär täzley timəttawen-net.

Tajəttewt ta fäll-äsiihätäl a tämoos: älxəkum n-tamətte, irjaşän s-tamətte i-tamətte.

Älyasim n-äddäwlät n-Mali Bämäko. Äddoobät älqanun asəhhih-net s-edägg n-äddäwlät iyyän.

Sättemal-net tuləft däy-ərtayän initän kərađ əjanen däy-kərađät tiswađ, əytanen, ogdähnen däy-initän-wi: täddalät ta n-el, təruye ta n-uräy d-təşuye.

Derhan-net da: “Tamətte Iyyät – Ittus Iyyän – Erkäwäl Iyyän”.

Taymärt n-Mali tämoos : “Mali”.

Älqanun a isabdadän azəzlo d-sättemalän n-äddäwlät, ənta day a isabdadän əmmək wa s-tamaşalän.

Ere ijän i-sättemalän n-äddäwlät ašəmmişəl äniimäşräyän d-älqanun, ad-itwədəyyət däy-alkum i-älqanun.

Əlfəşəl 31 : Tawalen n-äddäwlät ämoosnät a issəbdäd älxəkum n-Mali i-əşşəyəl.

Issibdäd älqanun əşşərəđän d-əmməkän wi s-mad-tamaşalnät.

Täfränsit, tawalt n-əşşəyəl a tämoos däy-Mali.

Äddoobät älxəkum asəbdad n-tawalt n-əşşəyəl tiyyät a tämoos.

Əlfəşəl 32 : Ahəroj n-äddinän, wär-ikkes tartit-näsän. Ittus-net, asəmäl d-asəşşuhu n-anməzzay ijan fäll-əşşəmorät i-təkma, amsəjəd d-anəfham jer-timəttawen.

Idman älxəkum semyar n-äddinän yərəd d-älxoriyyät n-ihänayän d-älyibadätän dəy-alkum i-älqanun.

Əlfəşəl 33 : Ässasän n-äddäwlät ämoosän amsəşuhu, igdäh, iqqud, taggazt d-anməjjaş. Älxəkum a itajjän äddäbaratän n-aşəmmişəl n-ässasän-en.

Əlfəşəl 34 : Timaşalen ti n-älxəkum ässomätinäät äddäbaratän n-semyar əbnen fäll-əlləllu n-äddäwlät d-erhet n-tamətte d-tebädde i-älfaydatän-net.

Əlfəşəl 35 : Wär-t-illa älwäkil n-älxəkum, iddooben asəhhətəl fäll-äddästur mey älqanun iyyän ad-itatt älmal n-äddäwlät mey işakš-e i-älwäkilän iyyađ, i-käl-älyäyalän-net, tassayen tiyyađ, isaryas-asän aforän n-tətäte, äqqam wär-t-təwweđ äddäyyät n-a-wen.

Əlfəşəl 36 : Tijəttewen n-äddäwlät-da :

- Ämizär n-äddäwlät ;
- gəfärnäma ;
- Asänbäle ;
- Taşəşräyt ta təşşämät
- Taşəşräyt ta tojjät äddästur
- Taşəşräyt ta tojjät älmal n-äddäwlät
- taggayt ta tojjät ärrəzäy, timəttawen, ähənzazäy d-agnatän

ÄLBAB II : ƏLLƏLLU N-ÄDDÄWLÄT

Əlfəşəl 37 : əlləllu n-äddäwlät tamətte a dd-iqqal. Älwäkilän-net wi täsnäfrän s-wäte ad-t şamaşalnen, satbatän-t.

Wär-t-təlla tawset n-tamətte, wäla äwadəm iddooben ad-dd-issuyəl iman-net tämaşalt-ten.

Əlfəşəl 38 : Wäte äsiisaläh äddinät yərəd, äsiisägdäh-tän, itajj dəy-takše. Itajj s-wäte əjan äddinät fuk mey s-taggayt tännifränät.

Iməwwəta, ämoosän dəggäddäwlät n-Mali, meddən hakd tiđeđen, əwwäđnen wäte wi issəbdäd älqanun, əlanen älxəqqän-näsän wi n-dəggäddäwlät d-wi n-folitik.

Əlfəşəl 39 : Fartitän wi n-folitik tajjəşän timaşalen n-wäte.

Yərrän, tajjän timaşalen-näsän dəy-alkum i-älqanun.

Ilzam-tän semyar n-tijəttewen n-əlləllu n-äddäwlät, demokrasi, ayrud n-äddäwlät, tartit-net d-iba n-äsamu n-äddäwlät i-äddinän.

Əlfəşəl 40 : Tassayen ti dd-əbnänen dəy-əşşəyəb tajjənät, dəy-a wa dd-iqqälän demokrasi toharät, tämaşalt tojjat älmüşəqqatän n-dəggäddäwlät s-alkum i-älqanun.

Əlfəşəl 41 : Əlxəkum işamaşal əlləllu-net fəll-uhrad n-əkall-net .

Əlxəkum wär-iddobät ad-hin-äyy wəla iyyän n-akrəmma n-əddäwlät, wär-iddobät day ad- äyy wəla iyyän dəy-əlxəqqän-net wi t-ikfa əlləllu-net fəlla-s.

Edeş a ämoos n-uhrad n-əkall ooläh d-aşşad läbasän i-älyəllas n-əkall.

Əlfəşəl 42 : Əlxəkum, ikf'ee əlləllu-net tanhađt i-tarşiwen d-tibyər fəll-əröri n-əkall-net.

Aşəmmişəl n-tarşiwen d-tibyər n-əkall änimähäl ad-itäjj dəy-semyar n-taggazt n-ähənzazäy d-tänfo n-timəttawen ti n-aşäl-i d-ti n-aşəkka.

EYƏF III : AŞƏMMİŞƏL N-TƏMMƏNƏYA

ƏLBAB I : Əmizär n-əddäwlät

Əlfəşəl 43 : Əmizär n-əddäwlät ənta a-s Emännäyäf n-əlxəkum. Ənta a-s əmagaz n-əddästur. Ämoos əđđamin n-tartit n-əddäwlät. Ämoos day əđđamin n-əlisteqlal n-əkall, ayrud-net, semyar n-tinmənnaken d-tinmərduten dəy-älyaləm. İja ənniyät härkuk i-timaşalen n-əlwäkilän n-əddäwlät, iđman day iki n-əlxəkum s-data.

Əlfəşəl 44: Əmizär n-əddäwlät ənta a isatbatän əddäbaratän n-räjjöş n-əddäwlät.

Əlfəşəl 45: Əmizär n-əddäwlät wate n-tamətte yərəd a dəy-itanəfran, təqqän n-tänaya-net səmmos iwətyan. Ehändəgg iyyän yas a dəy-itiiləs tanäya s-wäte.

A ijän dəy wär-t-illa ere iddooben ad-äj a okäyän əssin mändatän dəy-təzirt i-əddäwlät.

Əlfəşəl 46: A ämoos kändida n-təmmənukəkəla n-əddäwlät, ilzam-t ad-ämoos U-Mali s-aləşäl, wärän-ila əddäwlät iyyän säl Mali aşäl wa n-asins n-əlkəđän-net wi n-tumast n-kändida.

İlzam ad-ila əlxəqqän-net yərəd wi n-tumast n-əggəddäwlät d-wi n-folitik, ämoos əwadəm iydalän, iwar-t sərho.

İlzam ad-ila elän əllanen jer-35 n-iwətyan d-75 n-iwətyan aşäl wa n-asins n-əlkəđän-net wi n-kändida. İlzam-t day ad-ila tədabit n-tumast n-Əmizär n-əddäwlät.

Əlfəşəl 47: Asənnəfrən s-wäte n-Əmizär n-əddäwlät wa äynayän, itizar i-taməddawt n-mända n-wa inayän s-a illan jer-45 işilan d-60 işilan.

Əlfəşəl 48: Əmizär n-əddäwlät, a okäyän təzune n-əddinät wi əjänen wäte afäl itaməđkal.

Afāl wār-has-dd-iysel a-wen, dāy-tawālayt ta tāzzarāt, ad-tājj tawālayt ta s-sānatāt, dāy-ālxad wa s-kāraḍ iṣrāyān a-wa dd-təssəysāl tašəšrāyt ta tojjāt āddāstur dāy-tawālayt ta tāzzarāt.

Afāl āba iyyān dāy-kādidatān meḡ t-təmāl talya tāddoobet ad-has-təgdəl uješ n-wātetān dāy-əssa iṣilan wi āzzarnen i-tawālayt ta tāzzarāt n-wāte, təddoobāt tašəšrāyt ta tojjāt āddāstur asəhhin n-tawālayt-ten d-aləyu n-ašāl wa dāy-mad-tājj dāy-a-s wār-tokey təqqən-ten 15 iṣilan.

Tawālayt ta sānatāt, tāmeera i-kādidatān wi n-əssin ārnānen dāy-tawālayt ta tāzzarāt.

Kāndida wa ojarān āddināt a isatbat ālqanun dāy-təmmənəya.

Afāl āba iyyān dāy-kādidatān wi n-əssin, meḡ ibbətṭāl tumast-net i-kāndida, meḡ t-təmāl talya tāddoobet ad-has-təgdəl uješ n-wātetān, jer-tiwālayen ti n-sānatāt, ad-əqqam wāte āmeera jer-kāndida wa dd-iqqimān d-wa s-kāraḍ dāy-wi dd-āzzarnen dāy-tawālayt ta tāzzarāt.

Afāl āba iyyān dāy-kādidatān wi n-əssin, meḡ t-təmāl talya tāddoobet ad-has-təgdəl uješ n-wātetān, jer-tiwālayen ti n-sānatāt, təddoobāt tašəšrāyt ta tojjāt āddāstur asəhhin n-tawālayt-ten d-aləyu n-ašāl wa dāy-mad-tājj dāy-a-s wār-tokey təqqən-ten 15 iṣilan.

Əlfəşəl 49: Asujjār n-iqqud n-wāte wa isanayān āmizār n-āddāwlāt, tašəšrāyt ta tojjāt āddāstur a dd-iqqal. Ənta a tažəmmyāt fāll-əškəyyatān, təzzar tāllāyāt xasilān n-wāte.

Əlfəşəl 50: āddābaratān n-wāte i-nefran n-Āmizār n-āddāwlāt, ālqanun a tənāt-in-isimdəwān.

Əlfəşəl 51: Timašalen n-Āmizār n-āddāwlāt, imnaḡ asərtay-nāsnāt d-əššəyəl iyyān n-folitik, d-mānda a āmoos ittijrāwān s-wāte, wāla əššəyəl n-ālxəkum iyyān a āmoos, d-tāmašalt a tāmoos n-asāysal n-azrəf.

Əlfəşəl 52: Wār-iddobāt āmizār n-āddāwlāt, dāy-mānda-net, jer-fāll-iman-net, wāla s-ere wār-āmoos, tefert n-ehān meḡ edāgg ila ālxəkum. Wār-iddobāt day, uješ n-āddināt jer-fāll-iman-net, wāla s-ere wār-āmoos wi tāttərnen ārkāwāl n-əššəyəl ihakk ālxəkum, wāla āššarika wāla ālxəkum, i-təmmənəya meḡ idāggan n-əlxəkum meḡ i-iḍan.

Əlfəşəl 53: Afāl t-imāl a igdālān i-āmizār n-āddāwlāt əššəyəl dāy-təqqən dəruusāt, ad dd-təqqəl təmmənəya-net āmizār n-mənistārān.

Afāl ābas iha āwadəm təmmənukəla n-āddāwlāt, meḡ indār əššəyəl i-āmizār n-āddāwlāt, a āmoos āddālil n-a-wen, dāy-talya təssitbātāt a-s ibas dd-iqqal āmizār n-āddāwlāt, har ijā āmizār n-dəbetetān d-āmizār n-Sena d-āmizār n-mənistārān isālan i-tašəšrāyt ta tojjāt āddāstur, timašalen ti n-āmizār n-āddāwlāt, ad-dd-əqqəl nāt āmizār n-dəbetetān. Dərāt-a wen, afāl t-imāl a igdālān əššəyəl i-āmizār n-dəbetetān, meḡ ibbətṭāl-t meḡ āba-t, ad-dd-təqqəl tānaya āmizār n-Sena.

Wäte i-asønnöfrön n-ämizär n-äddäwläät wa äynayän, ad-äj däy-təqqən tälla-t jer-täzayät timərwen n-ašäl d-temeđe d-sänatät timərwen n-ašäl ɖarät-ažerrubu n-a-s äbas t-illa ämizär n-äddäwläät.

Äwadəm wa ijjäšan edägg n-ämizär n-äddäwläät, wär-iddobät ad-iqqəl kändida däy-wäte-wen. A ijän däy, afäl äbas t-illa ämizär n-äddäwläät, äwadəm wa ijjäšan edägg-net, wär-iddobät ašəmmissäl n-əlfəşəlän-wi: 57, 60, 69, 70 d-184 n-äddästur-ta.

Əlfəşəl 54: Tänäya n-Ämizär n-äddäwläät, wa äsnäy wäte, yur-taməddawt n-täqqän n-Ämizär n-äddäwläät wa inayän, ad-natt.

Əlfəşəl 55: Dat-arämas-net i-əššəyəl, ad-äj Ämizär n-äddäwläät ad-ədkəl ärkäwäl-wa dat-tašəşräyt ta tojjät äddästur, təžžimmäyät i-a-wen-däy:

“Əhadäy, dat-Mässinäy d-tamətə-i-däy n-Mali təllullet, a-s ad-səmyəräy, səssəmyəräy äddästur d-älqanunän, s-ad-agəzäy ənniyät n-äddäwläät wa iwwäyän anəzjum n-tänfo n-tamətə, äššäyäläy i-asəysal n-tänfa n-äddäwläät s-ənta a ojärän, agəzäy i-äddinät älxəqqän-näsän d-älxoriyyätän-näsän, agəzäy day tisəysal ti n-demokrasi d-älmal n-äddäwläät, ədmənäy tartit n-äddäwläät, älisteqlal n-äddäwläät d-ayrud n-äkall-net, äjəy iman-in e d əlleey, äwadəm ilkamän i-užəy n-äddäwläät, ijbas s-a-wa iddoobät däy-asəysal n-tanmətəft n-Afriqəyya.

Afäl ərzey erkäwäl-wa, tərməset däy-y tamətə tafləst ta hi təjä, irjəset fälla-y älqanun a ija däy-təsəmmə”.

Əlfəşəl 56: ɖarät-tidawät ta däy-inäy Ämizär n-äddäwläät, ad-äkf eketəb n-a-wa ila yərəd i-emännäyäf n-Tašəşräyt ta tojjät älmal n-äddäwläät, däy-täqqän n-əssa išilan. Eketəb-en, hak awätay d-afäl-imda mända ad-däy-s dd-itwəjj uyəl.

Ämizär n-Tašəşräyt ta tojjät älmal n-äddäwläät älleyət i-äddäwläät isälan n-təla n-ämizär n-äddäwläät d-asini-net.

Əlfəşəl 57: Ämizär n-äddäwläät a isanayän ämizär n-mənistärän, ənta day a t-izizəbbun. Ənta a isanayän mənistärän wi həɖnen, ɖarät-tanmənnakt d-ämizär n-mənistärän, ənta day a tän-izizəbbun.

Əlfəşəl 58: Ämizär n-äddäwläät, ənta a-s emännäyäf n-ažəmmäy n-mənistärän. Itajjäs ämizär n-mənistärän edägg-net, däy-älämär-net fäll-talyiwen ätiwässännen.

Əlfəşəl 59: Ämizär n-äddäwläät, ənta a išinbəššön älqanunän i-ad-ämašälän däy-märəw išilan d-səmmos wi əşräynen asəssiwəy-näsän i-älxəkum, ɖarät-tanmənnakt fälla-sän.

Afäl təja tämyatert s-a-wen, təddoobät təqqən-ten ad-dd-təqqäl əttam išilan.

Iddobät day ad-ittär däy-dəbətətän ad-äləsän ažəmməy fäll- älqanun mey-əlfəşəlän-net iyyad.

Ažəmməy-en äynayän wär-təddobät tunjit ad-fälla-s täjj, ikkas-in day təqqən ta n-ašənnəbəšš n-älqanun.

Əlfəşəl 60: İddoobät Ämizär n-əddäwlät, jere-s d-iman-net meş ɗarät-əddäbara fäll-änimännäknät taggayen sänatät n-asənbäle, ɗarät ahānay n-tašəšräyt ta tojjät äddästur, təkfa dəy-ämaway n-isälan wa n- äddäwlät, teyəre n-tamətte s-wäte n-iyya meş kälä, fäll-talya a tämoos dd-təqqalät äddäwlät, meş brože n-älqanun, ijan fäll-anəddəm n-təmmənəya, tarəɗɗawt fäll-tanmərɗut s-tartit meş tanmännakt s-kud wär-tänmäšräy d-äddästur dəy təddoobät asənnəbətter n-räjjöš n-tijəttäwen n-əlxəkum.

Afäl dd-issəysäl wäte-wənnin brože n-älqanun-wənnin, ad-t-išinnəbəšš Ämizär n-əddäwlät dəy-täqqän ta illäyät əlfəşəl wa s-59.

Əlfəşəl 61: Hak awätay, dəy-iyyän dəy-käraɗ orän wi äzzarnen n-awätay, ad-äj ämizär n-äddäwlät tasəmməjrədt dəy-ija isälan n-älxal n-äddäwlät dat-älžəmayät n-dəbətətän.

Əlfəşəl 62: Ämizär n-əddäwlät itiinməjj isälan d-dəbətətän d-käl-Sena s-eketəb isasəywad ämizär n-dəbətətän d-ämizär n-käl-Sena.

Afäl wädden dəy-sesyontän, dəbətətän d-käl-Sena, tajjän tämoqquest təskatät i-a-wen-dəy.

Əlfəşəl 63: Ämizär n-əddäwlät, ənta a-s emännäyäf wa ojärän n-käl-äləşkər. Ənta a-s emännäyäf n-tiyimiten n-taggayen ta tojjät älyafyät n-äddäwlät d-ta tojjät taggazt n-äddäwlät.

Ämizär n-əddäwlät a itiimärän s-tanäkra n-timəttawen yərəd, isatbat älxalän n-tajbəst n-äddinät dəy-taggazt n-äddäwlät, afäl təja tämyatert s-a-wen.

Əlfəşəl 64: Ämizär n-əddäwlät, ənta a-s emännäyäf n-taggayt ta təššämät n-imašrayän

Əlfəşəl 65: Ämizär n-əddäwlät, ila tədabit n-asəddərf. Ənta a itajjän äddäbara n-älqanunänän wi n-asəddərf.

Əlfəşəl 66: Ämizär n-əddäwlät, ənta a iššašwalän tikarɗiwen n-älqanunän d-dekretän wi taməɗkalnen dəy-ažəmməy n-mənistärän.

Əlfəşəl 67: Ämizär n-əddäwlät, ənta a isanayän s-älqanun, dəy-idəggan n-əlxəkum wi məqqornen n-əššəyəb hakd əlyəşkər.

Emännähəɗ wa məqqärän n-timtar d-ešwälän n-əddäwlät, ofisjetän wi iššämnen, anbäsadertän d-inəmmašalän wi dd-əskätnen, gəfərän n-režyontän. Imännäyäfän n-təmmənəya ta n-amməs, dekre immiɗkälän dəy-älžəmayät n-mənistärän a tän isanayän.

Asənoy n-älwäkilän, ilzam ad-issoomät tämusne, tädabit, d-iqqud, d-a-wa dd-okäyän däy-timašalen.

Əlfəşəl 68: Ämizär n-äddäwlät, ənta a isanayän änbäsadertän d-inəmmušal wi əskätnen däy-əddəwəlän wi n-tukaten d-tassayen ti oharän əddəwəlän.

Änbäsadertän d-inəmmušal wi əskätnen n-əddəwəlän wi n-tukaten, ənta a dd-takkänät tikarđiwen-nasän.

Əlfəşəl 69: Äddoobät Ämizär n-äddäwlät, darät anmənhay d-imännäyäfän n-šənbärtän ti n-sənatät d-ämizär n-tašəşräyt ta tojjät äddästur, ad-isär taggayt ta n-asənbäle.

Wär-t-illa iser n-taggayt iddooben ad-äj däy-12 orän wi äzzarnen n-mända, wäla dihad ammukkän azəzzəbbu n-ämizär n-äddäwlät.

Wätetän tajjän däy-äddäwlät iket-net däy-təqqən təllat jer-60 n-ašäl d-120 n-ašäl darät-eser n-taggayt.

Wär-t-illa eser äynayän iddooben ad-äj däy-awätay wa ilkämän i-wätetän-win.

Afäl wär-əjen wätetän n-asənbäle har təmdä təqqən ta təssəbdäd əlayät ta s-kəradät n-əlfəşəl-wa, ad-dd-təqqəl asənbäle ta issärän edägg-net.

Əlfəşəl 70: Afäl t-imäl a äbokän ad-išəmməyəntəš tijittäwen n-äddäwlät, əlisteqlal-net, tarrayt-net, ašəmmišəl n-tinmərđuten ti n-jer-s d-əddəwəlän wi n-tukaten, afäl əmoos day ašəmmišəl n-təmmənəya ta əsmäl äddästur a əmeyättäsän. Ämizär n-äddäwlät a idakkälän äddäbaratän əskätnen wi s-tämyatär tanfust, darät-anmənhay d-ämizär n-mənistärän, imizärän: wa n-asənbäle, wa n-Sena d-wa n-tašəşräyt ta tojjät äddästur.

Wen-härät ad-äj isəlan-net i-äddäwlät.

Ad-äzzämmäyän dəbətetän s-älxaqq.

Ašəmmišəl n-Ämizär n-äddäwlät i-äddäbaratän-wi əskätnen, wär-tilla əmmək fəw s-əsiməramär əlləllu n-äddäwlät, wäla ayrud n-əkall.

Äddäbaratän-wi əskätnen ittus-nəsän ad-wär-təmyəttisnät timaşalen n-äddäwlät d-asuyəl n-talyiwen idəggan-nəsnät däy-təqqən dəruusät, däy alkum i-äddästur.

A əkkän äddäbaratän-win əskätnen əmeešälän, wär-təlla tajəttewen n-äddäwlät ad- təsär wäla ad-taləy.

A-wa dd-iqqalän isälan wi s-ihönnin dëbötetän a tän-ojjanen, afäl t-ija äddäbara wa iskäätän, har okäy a-wen 90 n-ašäl đarät sänto n-ämašal-net, əndi t-əqbälän dëbötetän, ad-äbas iha eđan.

Əlfəşəl 71: Idoobät Ämizär n-äddäwlät, asəylaf n-härät dəy-tinhađen-net i-ämizär n-mənistärän.

Timašalen n-Ämizär n-äddäwlät ti säl ti n-əlfəşəlän wi n-57, 60, 65, 69 d-70 d-äläyät wa äzzarän n-əlfəşəl-wa, äwweđ-in fälla-snät azəzlo n-ämizär n-mənistärän. Afäl wär-ija a-wen ad-tänät-iwär azəzlo n-mənistär wa dd-təqqal hak iyyät.

Əlfəşəl 72: Issibdäd älqanun isəbbəläl i-ämizär n-äddäwlät d-imizärän n-äddäwlät wi ärəwnen əlänen älxaqqän wi n-tumast n-dəggäddäwlät.

Əlfəşəl 73: Idoobät uđlem ad-iwär Ämizär n-äddäwlät afäl ija a iqqalän teräzze n-erkäwäl mäqqärät.

Iddoobät älžəmayät wa n-asənbäle ad-t-izəzzubbət dəy-äddälil n-teräzze n-erkäwäl mäqqärät.

Ämoos-teräzze n-erkäwäl mäqqärät, ad-inməsrəy Ämizär n-äddäwlät d-tahuđe ta ijä a-s itənnay.

Äddäbara wa n-azəzzəbu n-Ämizär n-äddäwlät, tājjan-t imawayän n-iyyät dəy-taggayen n-asənbäle. Wär-itətəwəqbil ar s-ad-t äššešwäl a oğdähän d-sənatät tizunawen fäll-kəradät.

Taggayt ta dd-ifäl äddäbara, ad-täjj isälan dəy-komisiyon ta tämmujnet a wen, ten dəy-ad-täjj izərrəbutän-net wi satbatnen əlləllu n-azəzzəbu n-Ämizär n-äddäwlät mey kälä.

Afäl tənna komisiyon ta tämmujnet a wen wär-illullät azəzzəbu n-Ämizär, ad-hin-ämmät äddäbara n-a-wen dihen-dəy.

Afäl tənna ənihäjjä Ämizär n-äddäwlät d-əzabbu, ad-täjj eketəb wa t-issiđlämän; eketəb-en dəy ad-has-itwəjj wäte s-a ojarän təzune n-imawayän n-taggayt.

Afäl ittəqbäl eketəb wa issiđlämän Ämizär n-äddäwlät, ad-əjjəšan isälan-net taggayt ta həđät dəy-təqqən n-8 isilan, täjj-as wäte šund wa dəy has-təja ta täzzarät dəy-təqqən n-15 isilan. Afäl wär-t-tässakäy, ad-ibdəd äddäbara wa n-azəzzəbu n-Ämizär n-äddäwlät.

Afäl əssəđlämnät taggayen ti n-sənatät Ämizär n-äddäwlät, ad-dəy-s ättärmäs älxaqq n-atwigəz s-älqanun.

Ad-əjənät taggayen ti n-sənatät äžžəmməy iskatän fäll-isälan n-azəzzəbu n-Ämizär n- äddäwlät. Azəzzəbu n-Ämizär n-äddäwlät ad-t-təssətəbət tarəđdawt n-kəradät tizunawen fäll-əkkozät n-imawayän.

Äddinät wi əqbälnen azəzzəbu n-Ämizär n-äddäwlät s-wäte yəs a tiđdannen.

Tiyimiten ti əskätnen ämizär n-tašəşräyt ta təššämät a has-nät itanähäđän.

Ämizär n-äddäwläť ikf'ee älxaqq ajäraw n-ere fälla-s ädeefäyän. Iddoobät ad-isənnəfrən i-a-wen imadhalän wi əssof, däy-timärrähälen n-äššäreya.

Äššäreya iskatän, a issibdädän äššərəđän n-ašəmmişəl n-əlfəşəl-wa.

Əlfəşəl 74: Ämizär n-äddäwläť itəggar-t uđlem ilan atiwədəyyi dat-äššäreyatän wi əsisahären fäll-a-wa ibbəkäd däy-a-wärän-ämoos a dd-iqqalän əššəyəl-net.

A ijän-däy, wär-t-təlzem täjuhe, wäla atwəhuru har ämmänd mända-net. Təqqən təjät i-a-wen-däy-ğərəđ, tolay a ikkäs wär-izzubbät.

Äššäreyatän d-əškiyyatän wi t-otäsnen, əddooben ad-sär-s əjrəwän, iyyän n-äyyor đarät-əzabbu-net.

ÄLBAB II: GƏFÄRNÄMA

Əlfəşəl 75: Gəfärnäma izza däy: Ämizär n-mənistärän, ämänokal n-gəfärnäma d-mənistärän. Älqanun iskatän a iytaşän ämađin n-käl-gəfärnäma.

Əlfəşəl 76: Gəfärnäma a išammaşalän folitik ta issəbdäd ämizär n-äddäwläť. İla tanhäđt n-təmmənəya.

Əlfəşəl 77: Ämizär n-mənistärän, ənta a-s Emännäyäf n-gəfärnäma. Däy-a-wen ənta a-s äđđamin n-timaşalen n-gəfärnäma.

İđman ašəmmişəl n-älqanun däy-tijawt n-ənniyät i-əlfəşəlän wi n-66 d-67.

Iddoobät asəylaf n-härät däy-timaşalen-net i-mənistärän.

İtajjš edägg n-Ämizär n-äddäwläť däy-älžamayätän n-mənistärän, afäl t-omär s-a-wen i-talyiwen ti ətbätnen.

İtajjš edägg n-ämizär n-konsäy wa n-älyəllas n-äddäwläť d-wa n-adifäy fälla-s.

Afäl-wär-ija a-wen, ad-ərtəyän ešwälän n-mənistärän wi dd-iqqal a-wen d-wa n-Ämizär n-mənistärän, fäll-timaşalen-net.

Əlfəşəl 78: Gəfärnäma ämoos äđđamin dat-Ämizär n-äddäwläť.

Əlfəşəl 79: Imawayän n-gəfärnəma, əlzamän-tän ihuk n-eketəb n-älmal-näsän i-ämizär n-Taşəşräyt ta tojjät älmal n-äddäwlät, dəy-təqqən wärät-tokey 30 n-aşäl ɗarät-aməɗkəl-näsän. Ad-əj ämizär n-

Taşəşräyt ta tojjät älmal n-äddäwlät tadj isälan n-ajəraw-net i-iketəbän-en d-timottayen-net.

A-wa innä əlfəşəl wa s-52, əmeşäl fäll-imawayän n-gəfärnəma.

Əlfəşəl 80: Ämizär n-mənistärän a ilzam aləyu i-asənbäle esäbär n-timaşalen n-gəfärnəma. Asəkən-en ad-əj dat-hak iyyät dəy-taggayen, 30 n-aşäl ɗarät-tasəmməjrədt n-Ämizär n-äddäwlät fäll-älxal n-äddäwlät. Afäl-wär-ija a-wen, ad-has-ilkəm edäwänne madän-əj äddäbaratän wäla wäte.

Əlfəşəl 81: Timaşalen n-imawayän n-gəfärnəma, wär-rəttəy-nät d-tumast n-dəbəte, wäla təlwəkəla n-käl-əşşəyälän wi məqqornen n-äddäwlät, wäla təmaşalt n-äddäwlät tiyyät a təmoos tolähät d-mamäla.

Əlfəşəl 82: Imawayän n-gəfärnəma itəggar-tän uɗlem iitiwədəyyen fäll-a-wa əbbəkkäɗän dəy-tijawt n-əşşəyəl wa tän-dd-iqqalän.

Äharu d-izərrəbu taşəşräyt ta təşşämät a ilzam. Äşşäreya iqqal-dd tişəşräy ti n-aləşäl.

Äharu, izərrəbu, ayätas n-äşşäreya d-äddäbaratän n-äşşäreya wa n-äddäyyätän tamaşalän.

ÄLBAB III: TƏMMƏNƏYA

Əlfəşəl 83: Təmmənəya tadj dəy-tulaten əzlaynen, timaşalen ti təha tänfo i-tamətte yərəd s-əntänəteɗ a otasän särwistän wi t-əllänen.

Əlfəşəl 84: Təmmənəya təjbas dəy-asəməl d-efes n-äddäwlät dəy-isälan wi n-asəyşal n-ərrəzäy, d-tälawit n-tamətte d-asəməl n-agnatän dəy-alkum i-demokrasi d-älxaqqän n-əggadəm.

Əlfəşəl 85: İmaşşäyälän wi n-Təmmənəya, ilzam-tän, dəy-timaşalen-näsän, semyar n-äddäbaratän wi ässas n-särwis wa n-Təmmənəya, şund iqqud, səssegdah, iba n-timudda d-tikawt s-data.

İlzam-tän ad-ämoosän äddinät iwar sərho, əssannen semyar, əyɗalnen, əssanän a-wa əhän

Əlfəşəl 86: İməşşäyälän n-äddäwlät, aɗäkal-näsän, ijbas əlxəkum dəy-ad-itajj s-iqqud, igdäh, milyaw, d-musnät.

Əlfəşəl 87: İjbas əlxəkum dəy-asəssiläy n-təmodre, timzäl d-älyəllas n-inaxdimän i-tijawt n-əşşəyəl-näsän s-sərho.

ÄLBAB IV: TÄMMÄNÄYA TÄXKAMÄT FÄLL-IMAN-NET

Älfəşəl 88: Imawayän n-tämmänəya wi əbdädnen fäll-iman-näsän timaşalen-näsän i: asənnəmännək, asətbət n-äkall, azurrəbu d-asujjār, taggazt n-älxoriyya d-älxaqqän n-hak əwadəm, asəmmməjni d-asənnətibəy n-wätetän.

Imawayän n-tämmänəya wi əbdädnen fäll-iman-näsän, əlqanun a tən-əsmälän.

ÄLBAB V: ÄLYƏŞKƏR D-KÄL-ƏLYƏLLAS

Älfəşəl 89: Käl-Älyəşkər, taggazt n-äkall s-ayrud-net, d-taggazt n-əddinät d-älmal-näsän, azəzjaw n-äkall d-aşərjaş n-əlqanun a tən-dd-iqqalän.

Tajjäsän timaşalen n-efes n-ərrəzäy, timəttawen, agna d-älyadatän d-taggazt n-ähənzazäy n-əddäwlät.

Älfəşəl 90: Käl-Älyəşkər, älämär n-əddäwlät a daw-əllan. Tamətte a tən-tələt, wär-əhen isälan n-folitik, əllant daw-älämär n-inaxkimän wi n-folitik.

Älfəşəl 91: Käl-Älyəşkər wär-əddoben uješ n-tämaşal n-änneđam n-əşşəyəb ar-s əddäbara iytaş əlqanun.

Älfəşəl 92: Käl-Älyəşkər əddoben uješ n-timaşalen əkkanen tukaten i-a sətbət n-älyafyät d-asətbət n-äkall dəy-a dd-iqqalän semyar n-tinmərduten jer-Mali d-tukaten.

Älfəşəl 93: Ijbas əlxəkum dəy ad-ila Älyəşkər härkuk, tədabit ta n-əddinät d-isuj wi s-ämiiyatärnät timaşalen-net. Asənnəmännək n-mutaj-en ila bərnəməž-net ilkamän i-əlqanun.

EYÄF IV: AŞƏMMİŞƏL N-ƏLQANUN

ÄLBAB I: ÄDDÄBARATÄN WI ƏŞŞÄMNEN

Älfəşəl 94: Tämmänəya ta n-asəmäl n-əlqanunän asənbäle a-tät əwwillän.

Asənbäle a itajjän wäte i-əlqanun, idahhəl s-asujjār n-folitik n-räjjəş n-əddäwlät.

Älfəşəl 95: Tämmänəya ta n-asəmäl n-əlqanunän, təla sənätät taggayen: asənbäle d-Sena.

Tartit n-taggayen tin-däy n-sənätät a-s itawänna Kongre. Ämizär n-asənbäle d-daw-tayma n-wa n-Sena a əzzannen i-kongre.

Älfəşəl 96: Imawayän n-asənbäle a-s itawänna dəbətetän.

Mända n-dəbətətän ikät d-səmmos iwətyan. Iyyän n-wäte a hasän itawäjjen.

Wäte hasän iddoobät ad-äj s-a ojarän täzune dəy-iməwwəta mey igdäh dəy-iməwwəta mey day s-älxal issirtäyän taydiwen-ti n-sənatät.

Käl-Mali wi n-tukaten, tadjäšän asənbäle s-älkum i-əddäbäratän iytas älqanun.

Əlfəşəl 97: Käl-Sena a hasän-itiwənnin Senatertän.

Käl-Sena, kərađ tizunawen fall əqquzät dəy-sän, äddinät s-ətiwəjja wäte a tän-sanəfrännen day s-wäte, tizune fall əqquzät dəy-sän, ätiwädəqqätnen əwwiikkälnen imizəran wi n-aləşäl, käl-Mali wi n-tukatten d-äddinät s-käla idkälän isəm n-əddäwlät s-əşşəyəl-nəsän.

Täqqän n-təmmənəya n-käl-Sena səmmos iwətyan.

Əlfəşəl 98: Wär-t-illa i-əwadəm a əmoos ad-iha asanbale iha Sena

Əlfəşəl 99: Issibdäd älqanun əşşərəđän n-wäte i-dəbətətän, issibdäd day wi n-ađäkal mey-wäte n-käl-Sena.

Əlfəşəl 100: Älqanun iskatän, a-Iytasän i-hak iyyät dəy-šanbärtän tin sənətät, əmađin n-imawayän, əşşərəđän n-tadabət n-aməđkəl s-wäte, əşşərəđän n-iba n-aməđkəl s-wäte d-iba n-inihəjjitan. Issibdäd day əmmək wa s-itajjəš əwadəm edəgg s-əba s-t-iha əwadəm.

Əlfəşəl 101: Älqanun iskatän a-issibdädän əlhäkän d-alfaydatän win käl asanbale d-käl sena

Əlfəşəl 102: Đarät-asaqqəym-nəsän asiitbät älqanun, dəy-täqqän n-30 n-aşäl, ad-ijrəw əmizär n-taşəşrəyt ta tojjät əlmal n-əddäwlät iketəbän n-əlmalän n-käl asanbale d-käl sena.

Iketəbän-en hak awätay afäll-sän dd-itiwəjja uyəl d-afäl aba s-iha iyyän dəy-sän əşşəyəl.

Ad-äj əmizär n-taşəşrəyt ta tojjät n-əlmal n-əddäwlät isälan n-iketəbän-en i-tamətte.

Əlfəşəl 103: Dəbətətän d-senatertän, wär-jərrəwän əlhäkän n-atwigaz s-älqanun ar s-awa dd-əqqälän timaşalen-nəsän. Wär-əddoben atwəhuru, atwəttər, atərmas, uješ n-təkərmüt wəla atwəşray fäl-aləyu n-inəzjam-nəsän, wəla fäl-wäte əjan dəy-tiyəymaten.

Əlfəşəl 104: Dəbətə fuk mey senater fäl äddutät əjäləy n-älqanun assuksadän ad-ittər ministər wa ojjän ašşərəya asəbottəl n-manda-net. A-wen-dəy a ija Dəbətə mey senater a fäl ija a-okayän awätay dəy-təkərmüt wär-iha asəlləwəyi.

Əlfəşəl 105: Mända ätwäkfän i-əwadəm ihan edəgg ijraw s-wäte n-folitik, wär-iha međan.

Älxaqq n-wäte n-dəbətətän hak iyyän d-wa-net. Addoobät älqanun iskatän asurhøj s-ašəmməšəl n-wäte. Dihen, wär-t-illa ere idooben ad-ijru a-säl mända iyyän.

Əlfəşəl 106: Dəbəte meý senator fuk izjārän fārti-net meý tassayt ta iwwiikkäl, ad-t-ijməđ mända-net.

Azājor n-fārti, eketəb a-t-isätbätän. Ujəš n-fārti iyyän meý tassayt tiyyät, ämoos azājor n-wa s-käla t-ihə äwadəm.

Dəbəte meý senator izjārän älqānun iskatän a-iyätäsän əmmək n-ujəš n-edägg-net.

ÄLBAB II: TIMAŠALEN N-ASÄNBÄLE

Əlfəşəl 107: Dəbətətän d-Senatertän, əssin izəmmiyän a tājjan dəý-awätay dəý-älkum i-älgānun.

Tayimit-näsän ta-təzzarät, ašäl n-Älitni wa äzzarän n-iyur wa n-Əktubär dəý-t-illa əššəyəl a dəý-santa. Wär-təddobät ad-takəy 75 išilan.

Tas-sänatät ašäl n-Älitni wa äzzarän n-iyur wa n-Ibril dəý-t-illa əššəyəl a dəý-santa. Wär-təddobät ad-takəy 90 n-ašäl.

Əlfəşəl 108: Tayimit-näsän ta təskatät, dihad tät-ittär ämizär n-äddäwlät meý təššəm n-dəbətətän meý n-käl-Sena, i-talyə tətiiwässänät.

E d tējä tayimit ta təskatät, ad-dd-izjər dekre wa n-ayāfal-net, diha dəý-dd-imdä a-wa fäll-tējä, diha d-ihøjä ad-dd-izajjər 15 išilan đarät ašäl wa dəý-tätwäyra

Əlfəşəl 109: Awa säl tiyāymaten n-asänbäle **dəý-älkum** i-aššəreya, ti iskatnen, dekre n- ämizär n-äddäwlät a tänät-itiirən issar-tänät.

Əlfəşəl 110: Dəbəte meý Senator, ilzam-t ujəš n-timašalen n-komisyontän d-tiyāymaten n-taggayt ta ihə; afäl wär-ija a-wen, ad-itwədəyyət s-əmmək wa əssəbdädän əššərəđän n-räjjəš n-asänbäle sena.

Əlfəşəl 111: Hak iyyät dəý-taggayen n-asänbäle, ad-təkən əššərəđän-net. Əššərəđän n-ašəmməšəl n-kongre, šanbärtän ti n-sänatät a t-kannänen.

Əlfəşəl 112: Ämizär n-Asänbäle d- Ämizär n-Sena, təqqən n-tanäya-näsän təlkam i-təqqən n-mända.

Əlfəşəl 113: Ämizär n-Asänbäle d-Ämizär n-Sena, addoobät ad-itiitwəttir äzabbu-näsän afäl änəməšräyän d-ulzemän-näsän.

Utər n-äzabbu-en, wär-t-isətbīt ar s-ad-t-əqbəlän a wärän-illa ider i-sänätät tizunawen fall kərədät n-imāwayän n-taggayen-en.

Wär-t-illa utər n-azəzzəbbi n-Ämizär n-Asänbäle wäla n-Sena, dəy-əssin iwətyan wi əlkämnen i-tanäya n-häk-iyyän.

Äzabbu n-Ämizär n-Asänbäle mey Ämizär n-Sena, ad-tətwələyət dihad tət-əqbəlän kərəd tizunawen fall əqpozət n-əddinät n-taggayt ta tölät ämizär-en.

Afäl izzəbbät Ämizär, ad-t-əssənəy Asänbäle mey Sena Ämizär äynayän, dəy-älkum n-älqanun.

Əlfəşəl 114: Tiyimiten n-šanbärtän ämeeränät i-tamətte, mušan hak šanbär təddoobät ad-täj tayimit s-wär-ijjihä äwadəm afäl änmännäkän äddinät-net fäll-a-wen mey afäl t-ittär älxəkum. Wen-härät əmmək wa s-itajj əssibdədän-t əššərədän.

Ad-tasuyəlt n-ayrud n-edāwänne wa dəy-s ijän, dəy-ämaway n-isälan wa n-älxəkum.

ÄLBAB III: AŞƏMMIŞƏL N-ÄLQANUN D-ÄNNEĐAM

Əlfəşəl 115: Äššərəya farləma a has-itajjän wäte, s-təššəm n-əddinät-net.

Darät-a-wa təssəbdäd äddəstur, härätän wi dd-əqqalnen äššərəya əntänəđ-da:

- Älxəqqän wi n-dəggadəm d-a-wa idmänän i-dəggadəm i-aşəmmişəl n-älxoriyyätän-näsän;
- A wa dd-əssoyäl ädefäy fall-äddəwlät käl-äddəwlät s-imän näsän d-älmal-näsän;
- Tumast n-əggäddəwlät, älxəqqän wi n-dəgg-äddəwlät, talya d-tədabit n-əddinät, a wa dd-əqqälän idubənnawän, asənnəmikəy d-tärha n-imän, talya ta n-təla, älxəqqän wi n-tidət d-a-wa ahuššälän äššəyəb d-mamäla, talyä n-äššərikatän, imihiyän;
- Šäyşadän wi məqqornen d-äddäyyätän-näsän, əmmək wa s-tajjän äddäyyätän, folistän äššərəya, atwəsuyəl, tenäšše n-abäkkəq, asəməl tişəşray, a-wa dd-əqqälän ofisyetän wi n-mənistärän, a-wa dd-əqqälän əššəyəlän wi naššərəya;
- folät oharän imäššäyälän wi n-älxəkum;
- folät oharän imäššäyälän wi n-älyəşkər;
- folät imäššäyälän wi ojjänen äššərəya.
- folät n-imäsayrän wi n-umayän i-tamusne d-teyəre ta təššämät;
- folät i-tulaten n- imäššäyälän;
- Əmmək n-azəzjar n-azrəf, təzunt n-tiwse jer-äddinät d-əmmək n-timzəl-net;
- Asənnəmənek n-taggayt n-äddəwlät d-azəzjaw-net;
- Älxəqq n-ajəraw n-əššəyəl, ewätel i-tazəjjawt n-inaxdimän, älxəqq dəy-isälan wi n-sändika;
- Asəyər d-umäy i-musnät;
- Taggayt n-ässänyät d-idraş n-taməzzuyt n-käl-ibda;
- Eđan n-terše n-äddəwlät;
- Taggayt n-ähənzazäy;

- Tijəttewen n-ibənni, anəqđəm d-asujjār n-sārwištān wi n-ālxəkum;
- Asuyəl n-āššarikatān dəy-terše ta n-āddāwlāt, asuyəl n-āššarikatān ti n- āddāwlāt i-āddināt əbdādnen fäll-iman-nāsān;
- Əmmək wa s-tajjān wätetān
- Aggāy n-kolektiwitetān iman-nāsnāt;
- Asənnəmənnək n-ākall n-āddāwlāt;
- Asənnətibəy d-irruy n-tifārrawen ti n- āddāwlāt
- Asənnəmənnək n-tisəyşal;
- Asənnəmənnək n-aşşäreya;
- A wa dd-əqqālān takārmute

Issibdād aşşäreya wa ojjān emāremar n-izərfan d-a-wa dd-iqqalān ālxəkum dəy-ujəş d-azəzjar-nāsān dəy-alkum i-aşşäreya.

ālqanun wa n-eddasān a-isatbatān ittusān n-tāmaşalt n-ārrəzāy, tamətte, agna d-tazəjjawt.

Əlfəşəl 116: Hārātān wi sāl wi fäll-irjāş ālqanun, ilkamān i-əşşərəđān.

Ālqanunān wi tissəbdād asānbāle dəy-a wa d-okāyān āmməşālnen dāt atābat n-āddāstur-wa, āddooben tāmottayt s-dekre dārāt āddābāra n-taşşərayt ta təşşāmāt.

Wi dəy-sān dd-maden ijjəş dārāt-aşəmmişəl n-āddāstur-ta, wār-iddobāt dekre asəmmətti-nāsān ar s-ad-tälleyāt taşşərayt ta tojāt adāstur a-s-āssomen ālqanun.

Ālqanun d-əşşərəđān ad-tān-əşinbəşşin dəy-žurnal n-āddāwlāt.

Əlfəşəl 117: isālan n-aləyu s-ujəş n-āddāwlāt i-akənnas, asānbāle a sār-sān isirhujān, dəy-tayimit təskātāt dəy-təqbal təşşəm n-imawayān-net.

Ad-āj Āmizār n-āddāwlāt isālan n-a wen i-tamətte-net.

Əlfəşəl 118: Tissust d-tināytaf tayimit n-mənistārān a dəy-imāđkal dekre wa-tānāt isatbatān.

Ikkuy-nāsān s-a ojārān 15 išilan, asānbāle a-ilzam ad-sār-s amār s-təşşəm n-imawayān-net.

Ill'-ee āqanun issibdādān əmmək wa s-itajj a-wen;

ĀLBAB IV : A-WA OSĀYĀN AŞƏMMİŞƏL N-TƏMMƏNƏYA D-ASĀNBĀLE

Əlfəşəl 119 : Āddābaratān wi n-asəməl n-āşşäreyatān ohartān fälla-s āmizār n-āddāwlāt d-kāl-asānbāle.

Brožetän n-älqanun tinmännikän fälla-sän mənistärän ɗarät-alāmär n-taššəräyt ta təššämät, təzzar ad-akəy s-iyyəät dəy-taggayen.

Brožetän n-älqanun n-izərfan asənbəle a tən-izajəzzen.

Brožetän n-älqunun wi otəsnen asənnəmənnək n-əkall n-əddäwläät, folät n-kolektiwitetän, folät n-imizärän wi n-aläšäl hakd Brožetän n-älqanun wi otəsnen əhənzazäy d-käl-Mali wi n-tukaten, Sena a tən-izajəzzen.

Talyiwen ti fäll-tajj tayimit, s-eməzezar d-əmmək wa s-tənät-əsnəmarək əlxəkum, izza-nät dəy-brožetän n-älqanun issinsä gəfərnäma d-əddəbaratän əlkammen i-älqanun.

Əlfəşəl 120 : Käl-asənbəle d-käl-gəfərnäma, əlan əlxəqq n-ad-əkfən ahənay-nəsən dəy-tayimit mey dəy-komisyon dəy-as ilkam a-wen i-əššərəðän wi-əssəbdädnät taggayen.

Ɖarät-amer n-edäwänne, iddoobät əlxəkum ad-unjəy s-atwəzəjəzz n-təmottayt a təmoos s-wär-t-əjješän isəlan-net.

Əlfəşəl 121 : Iddoobät gəfərnäma utər n-asurhəj yur-asənbəle n-ašəmmişəl n-eddas n-timašalen-net s-təkarde n-älqanun s-itawänna ordonəns, dəy-təqqən tətiwässənät, dəy-əddəbaratän s-ənihəjj'-as əssomen əlqanun.

Tikardiwən-innin n-älqanun s-itawänna ordonəns, tayimit n-mənistärän a dəy-taməɗkəlnät ɗarät ahənay n-taššəräyt ta təššämät. A-s ətwəɗkəlnät ɟas ad-səntənät əššəyəl, mušan afäl wär-insa brože wa isasakayän əlqanun dat-asənbəle dat-təqqən-net ad-iwšarnät. A-s tokəy təqqən ta dəy-imməjräd əlayät 1 n-əlfəşəl-wa dəy, əbas əddobätnäät Tikardiwən-en n-älqanun s-itawänna ordonəns təmottayt ar s-älqanun dəy-a-wa əssomen əlqanun .

Əlfəşəl 122 : Afäl-t-ittər gəfərnäma, ad-təkf taggayt ta dəy-t-ittər, əlwižab-net ijan dəy-wäte iyyän fäll-älqanun iket-net mey fäll-härät dəy-s, dəy-a-s ətiwəjj'-ənniyät i-a-wa ittər gəfərnäma mey a iqbal.

Ihənayän d-timottayen ti tajjän dəbətətän, wär-tətwəqbilän kunteen tiirəwän-dd tiwwəɗt n-əlmal wa tən-ikannän mey asənnəkəmm n-timəttawen ; kunteen ɟas ar ad-əddeewän d-əddəbaratän dd-šijušnen dəy-əlmal a ogdəhän d-a-wa tən-ikannän.

Afäl hin-ətwəjrah a-s ill'-ee ahənay mey təmottayt wärät-toher härät d-älqanun, iddoobät əlxəkum ad-t-igdəl. Afäl ənməššək əlxəkum d-taggayt ta tajjät isəjrahän-win, ad-išku gəfərnäma mey əmizär n-taggayt-tənnin s-taššəräyt ta tojjät əddəstur, madät-təqqam fäll-a-wen dəy-təqqən n-əttam isilan

Əlfəşəl 123 : Brože n-älqanun mey əddəbara-net a əmoos ad-t-zəjjəzzənät taggayen ti n-sənətät s-eməzezar dəy-təssəba n-tanmənnəkt fäll-ezətt n-älqanun ɗär-oläh.

Edāwānne fäll-brože n-älqanun ezätt wa dd-ässawäy gəfärnäma i-taggayt ta täzzarät afäl itajj.

Taggayt dd-osa ezätt s-təja taggayt ta häđät wäte, ənta ad-t-sətbət.

Afäl igdäl iba n-tanmännakt n-taggayen ti n-sänatät, i-ezätt n-älqanun ad-akəy, ɗarät əssin ättäywidän təja hak iyyät, iddoobät ämizär n-mənistärän asəqqim n-taggayt dəruusät, dəy-ogdähän äddinät n- šanbərtän-en i-ad-təktəb ezätt n-älqanun šund-wen-däy i-a-wa hin-iqqimän dəy- äddäbaratän.

Ezätt wa təktəb taggayt ta dəy-ərtayän käl-taggayen, iddoobät älxəkum ad-t-isəkən i-taggayen ti n-sänatät i-ad-t-əqbəlänät. Tämottayt-net wäla iyyät wär tətəqbil, kunta wädden ar s-alämär n-gəfärnäma.

Afäl indär i-taggayt ta dəy-ərtayän käl-taggayen akätab n-ezätt fäll-təja tanmännakt mey afäl wär-ittəqbäl ezätt-en s-əmmək wa inna älayät wa dd-nokäy, iddoobät gəfärnäma ad-ittər dəy-Asänbəle ad-fälla-s əj tayimit ta təšräyät, ɗarät ättäywid-net iyyän äynayän əjan dəbətətän d-sena.

Dihen, təddoobät Asänbəle ad-təɗkəl ezätt wa təkna taggayt ta dəy-ərtayän käl-taggayen mey ezätt wa s-təjä wäte ənta iman-net, afäl wär ija a wen ad-aməttəy ahänay iyyän mey əjjootnen n-sena.

Əlfəşəl 124 : Älqanunän wi təkfa äddästur-wa tumast n-älqanun iskatän ämmedkälän dəy-, əššərəđän-wi:

- Wär-iddoobät brože mey äddäbara-net ad-has-əjənät taggayen wäte yur-ättäywid-net wa dəy äzzarän, ar s-ad-takəy təqqən n-15 išilan ɗarät-asəns-net ;
- Ad-əlkəm i-wa innä əlfəşəl wa s-123 ;
- Ad-t-əqbalän a okäyän täzune n-imawayän wi əhänen hak taggayt.

A ijan dəy, afäl wär-änmännäknät taggayen ti n-sänatät, ad-ättäqbäl ezätt n-älqanun s- a okäyän täzune n- imawayän wi əhänen Asänbəle, yur-ättäywid išräyän n-dəbətətän-net.

Älqanunän wi n-tisiwađ n-äddästur, wär-äddoben isälan-näsän anbəšš, i-ad-ämašälän ar s-ad-tälläyät tašəšräyät ta tojjät äddästur a-s äddeewän d-äddästur.

Əlfəşəl 125 : Ad-dd-asən isälan n-Brože n-älqanun wa ijan fäll-izərfan yur-amer n-tayimit ta təšräđät täzzar i-äzzäman wa n-bəđže.

Afäl wär-fälla-s tənnä Asänbəle härät, yur-ättäywid-net wa äzzarän, dəy-təqqən n-40 n-ašäl ɗarät-asəns n-Brože n-älqanun wa ijan fäll-izərfan, ad-əj gəfärnäma isälan i-sena i madän-əj fälla-s tayimit dəy-təqqən n-15 išilan. Ad-ämašäl s-a-wa inna əlfəşəl 123.

Afäl wär-fälla-s tønnä Asänbøle härät dāy-təqqən n-70 n-ašäl, ad-ikən gəfärnäma bədže älwäqq-wen-dāy, dāy-a-s issoomät ujšawän n-azrəf n-awätay wa hin-okäyän çarät-asurhaj n-taššəryät ta tojjät terše n-äddäwläät.

Ælfəşəl 126 : Iddoobät ämizär n-mənistärän, dat-tiyyät mey ta häçät dāy-taggayen, jere-s d-iman-net mey çarät-ettar n-emännäyäf n-tiyyät dāy-taggayen, ad äj fäll-tälÿa təskatät, mäjräd fäll-mad-äj edäwänne wäla wäte

Ælfəşəl 127 : Dəbətətän ədanän timaşalen n-gəfärnäma.

Æddooben Dəbətətän ad-äjən isəstanän əktabnen i-mənistärän ilzam älwizab-hasän dāy-15 išilan wi əşräynen ajäraw-näsän. Isəstanän d-älwizabän-näsän ad-əjjəšän žurnal n-isälan n-äddäwläät.

Æddooben Dəbətətän ad-äjən isəstanän s-mäjräd fäll-talÿiwen ti-t-əllänen i-mənistärän dāy-a-s əlliilän a-wa ənnän əššərəçän n-hak taggayt.

Ælfəşəl 128 : Hak taggayt, tæddoobät ad-təçkəl dāy-iman-net, komisyonätän n-ažərrubu s-a-wa tänät-dd-iqqälän, asənnəmənnək-nəsnät d-əmmək wa s-ərjäšnät, əssitbätän-tän əššərəçän-net.

A ijän day, wär-ämmukkän əmukən n-komisyon šund-ten, dihad t-əllanät talÿiwen dāy-ähhoorät äłqanun äwadəm, a ikkäs atwəhuru-en ija. Kunta təmal-t taggayt day, ad-ibdəd a-wa tät-dd-iqqälän yur-diha-dāy d-ämera atwəhuru n-äwadəm s-äłqanun dāy-isälan n-a-wa fäl t-təməäl komisyon.

EYÄF V : TANHAÇT N-ÄŞŞÄREYA

ÄLBAB I : ÄDDÄBARATÄN WI ƏŞŞÄMNEN

Ælfəşəl 129 : Tanhaçt ta n-käl-äššäreya wär-toher härät d-ta n-älxəkum wäla d-ta n-dəbətətän. Taššəryät ta təššämät, Taššəryät ta tojjät terše n-älxəkum d-tiššəryä tiyyaç d-təlbınartän ti häçnen a tät-šamašalnen.

Æmukən jer-äddinät s-äddäbaratän wi n-aläşäl d-älÿadatän ätiwäsärhāj dāy-äddäbaratän ässomätnen älaqanun.

Ælfəşəl 130 : Tanhaçt ta n-äššäreya tämoos tämagazt n-älxoriyyätän ti təssətbät äddästur-wa dāy. Təja ənniyät i-semÿar n-älxaqqän d-älxoriyyätän. Ənta a dd-iqqal ašəmmišəl n-äššäreçatän d-əššərəçän n-äddäwläät.

Ælfəşəl 131 : Isəm n-tamətte ta n-Mali a fäl-itayätas äššäreya.

Qärar n-äššäreya wär-təjjən ar s-ässamu n-ässas n-ašəmmišəl n-äłqanun wär äh'enät timudda.

Ayātas n-āššāreya iktabān dāy-təqqən ta issəbdād ālqanun d-əššərəḏān wi ərjāšnen dāy-ākall, afāl wār-ij' -a-wen ad-tājjəš tašəšrāyt miši n-atwədəyyi.

Əlfəşəl 132 : Žižtān, dāy-timašalen-nāsān, wār-tədənkun ar i-ālqanun.

Žižtān wi yattāsnen āššāreya, kannān jer-āddināt, wār-təffilān idāggan-nāsān.

Əlfəşəl 133 : Anməšray ija žiž d-ajāraw n-iman dāy-əššəyəl-net d-sāssegdah n-āddināt d-ālyādalāt, āmoos šāyşad māqqārān ija dāy-əššəyəl-net. Šāyşad-en māqqārān itiirəw-dd sār-s āddāyyāt s-kud wār-əjen dāy, ilzam-t tebādde dat-āššāreya.

Əlfəşəl 134 : Āmizār n-āddāwlāt, idman iqqud n-ālxoriyyāt n-Žistis. Tədhal-t taggayt ta təššämāt n-imašrayān.

Əlfəşəl 135 : Taggayt ta təššämāt n-žižtān, tēja ənniyāt i-asənnətibəy n-efes n-tumast n-mažistra, təhakk dāy ahānay-net dāy-a dd-iqqalān ālxoriyyāt n-Žistis.

Tajjān tiyāymaten fäll-alādāb n-mažistratān.

Əlfəşəl 136 : Iddoobāt āwadəm fuk išarrāyān ad-ašku s-Taggayt ta təššämāt n-žižtān, s-əmməkān wi issəbdād āššāreya wa n-tasiwəḏt n-āddāstur.

Əlfəşəl 137 : Taggayt ta təššämāt n-mažistratir, təzune n-imawayān-net, wār-āmosān žižtān.

Əlfəşəl 138 : Āššāreya wa n-tasiwəḏt n-āddāstur, issibdād a-wa dd-iqqalān Taggayt ta təššämāt n-mažistratir, imawayān-net, asənnəmənnək-net d-əššərəḏān n-rājjoš-net.

ĀLBAB II : TAŠƏŠRĀYT TA TƏŠŠĀMĀT

Əlfəşəl 139 : Taggayt n-imašrayān ta təššämāt, ənta a-s taggayt n-imašrayān wi ojārnen dāy-āddāwlāt, dāy-isālan wi n-āššāreya d-tanhaḏt.

Əlfəşəl 140 : Tašəšrāyt ta təššämāt, tažāmmay s-turhajāt n-iman-net fäll-ettarān n-uyəl dāy-āššāreya, dāy-a-wa tāt-dd-iqqalān.

Əlfəşəl 141 : Tašəšrāyt ta təššämāt, talāyāt ahānay-net dāy-talya a tāmoos təhat a-wa dd-iqqalān tanhaḏt-net.

Əlfəşəl 142 : Tašəšrāyt ta təššämāt, emānnāyāf-net mažistra āsināy dekre n-Āmizār n-āddāwlāt, ḏarāt-derhan n-konsāy wa iššāmān n-mažistratir.

Daw-tayma-net d-imawayān wi həḏnen n-Tašəšrāyt ta təššämāt, əmmək-wen-dāy a-s tənnayān.

Īlfəşəl 143 : A-wa dd-iqqalān Tašəšrāyt ta təššāmāt, asənnəmənnək-net, əššərəđān n-ašərjaš n-talyiwen data-s, ālqanun iskatān a tān-issibdādān.

ÄLBAB III : TAŠƏŠRÄYT TA TOJJÄT ÄDDÄSTUR

Əlfəşəl 144 : Tašəšräyt ta tojjät äddästur, a satbatät iqud n-älqanunän däy-alkum i-äddästur, təđman day älxəqqän n-äggadəm wi məqqornen d-älxoriyyätän n-timəttawen. Ənta a təđanät əlləllu n-räjjəš n-taggayen n-imännähəđän d-timašalen n-gəfärnäma.

Əlfəşəl 145 : Tašəšräyt ta təššämät təbna-däy 9 imawayän s-itawänna konseyetän.

Mända n-konseyetän əssa iwətyan wären-ila tämuyält.

Əmmək wa s-tənnayän 9 imawayän n-tašəšräyt ta tojjät äddästur ənta-da :

- Əssin, əmizär n-äddäwlät a tän-isanəfranän ;
- Iyyän, əmizär n-asənbəle a t-isanəfranän ;
- Iyyän, əmizär n-Sena a t-isanəfranän ;
- Əssin, konsäy wa iššämän n-mažistratän a tän-isanəfranän ;
- Əssin imäsäyran dd-šašraynen härätän əynaynen däy-teje ta n-älxəqqän n-timəttawen, sanəfran-tän taggayt n-imizärän n-iniwersitetän ti ojjänen älxəqqän n-timəttawen,
- Iyyän, taggayt n-awəkätän a t-isanəfranän.

Konseyetän, tanəfranän s-əjut jer-imäsäyran n-inumäyän i-musnät däy-teje ta n-älxəqqän n-timəttawen, awəkätän, mažistratän dd-okaynen däy-əššəyəl a wärän-illa ider i-15 iwətyan d-äddinät n-imusanän s-käla əđkalän äddäwlät s-əššəyəl-näsän.

Afəl ənnəfranän Konseyetän s-əmmək-wa, dekre n-əmizär n-äddäwlät a tän-isanayän

Əlfəşəl 146 : Əmizär n-tašəšräyt ta tojjät äddästur imidiwän-net wi dər-ohär əššəyəl a t-farränen s-wäte.

Afəl t-imäl a has-igdälän əššəyəl däy-älwəqq, konsäywe wa tän-ojärän tušäre a itajjəšän edəgg-net.

Afəl äba iyyän däy-Konseyetän mey ibbətäl əššəyəl, əwadəm wa əynayän, älwəkil a t-isanəfranän i-ad-hin-isəmdəw mända.

Əlfəşəl 147 : Älqanunän wi n-tisiwađ n-äddästur, ilzam ad-təkkəs tašəšräyt ta tojjät äddästur äššək däy-tədiwt-net d-äddästur dat-tijawt n-isälan-näsän i-ad-əmašälän, əššərəđän day wi n-räjjəš n-Asənbəle d-Sena ilzam ad-təkkəs äššək däy-tədiwt-net d-äddästur dat-ašəmmişəl-näsän.

Älqanunän wi n-tisiwađ n-äddästur, isakn'-en əmizär n-äddäwlät i-tašəšräyt ta tojjät äddästur dat-atəbat-näsän.

Tulaten n-Älqanunän ti həđnen, dat-tijawt n-isälan-näsän i-ad-ätbətän, iddoobät əmizär n-äddäwlät, əmizär n-asənbəle mey tiyyät təzune fäll-mərawät n-dəbətətän, əmizär n-Sena mey

tiyyät täzune fäll-mārawät n-senatertän, ad-tän-isəssikəy s-tašəšrəȳt ta tojjät äddästur dat-atäbat-näsän.

Əššəreḍän n-räjjəš n-Asänbəle d-Sena ad-tän səknən imännəyāfän n-taggayen n-älwākilän-en, i-tašəšrəȳt ta tojjät äddästur dat-ašəmmišəl-näsän. A-wen-däy day a əjan əššəreḍän n-räjjəš n-Kongre.

Əškəyya s-tašəšrəȳt ta tojjät äddästur isabdad təqqən n-atwäqbal n-älqanun.

Däy-isälan n-a-wa ihän älayät wa n-1 d-wa n-3 n-əlfəşəl-wa däy, ad-täžžämmäy tašəšrəȳt ta tojjät äddästur däy təqqän n-30 n-ašäl. Mušan afäl-t ittär gəfärnäma, təja tämäyatert, təqqän-en ad-dd-iqqəl əttam išilan.

Äddäbara wa änmäšrəȳ d-äddästur, wär-äddobät atäbat wäla amišəl.

Əlfəşəl 148 : Tašəšrəȳt ta tojjät äddästur, tažžəmməy fäll-inməntišän fäll-timašalen jer-tijittäwen n-äddäwlät. Imännəyāfän n-taggayen ti jer-ija anməntaš a sār-s šikkunen.

Əlfəşəl 149 : Tašəšrəȳt ta tojjät äddästur a isatbatän iqqud n-əlləllu n-wäte wa isanāfranän ämizär n-äddäwlät d-wätetän wi n-iyya mey kälä. Zajjəzza əškiyyatän taläyat xasilän n-wäte.

Əlfəşəl 150 : Tašəšrəȳt ta tojjät äddästur, tažžəmməy, e d ätwärfəḍ a-wa dd-iysälän däy-wätetän wi n-dəbətetän d-nefran mey wäte i-senatertän.

Əlfəşəl 151 : Tašəšrəȳt ta tojjät äddästur, išikku-dd sār-s kändida, farti, a ämoos mey taggayt ta tojjät ašərjaš n-wäte.

Afäl təkfa tidət ašrut iyyän täddobät täddobät ad-səbbəttəl mey ad-t-səssiyəd.

Əlfəşəl 152 : İddobät ämizär n-äddäwlät, ämizär n-asänbəle mey tiyyät täzune fäll-mārawät n-dəbətetän, ämizär n-Sena mey tiyyät täzune fäll-mārawät n-senatertän ad-səssikəyän s-Tašəšrəȳt ta tojjät äddästur, ərkäwälän wi n-əlfəşəl 182 n-äddäwlät wi-ger-əddəwəlän wi n-älyaləm dat-asətat-näsän.

Ad-täkkəs əššək Tašəšrəȳt ta tojjät äddästur, däy-təqqən n-kərəḍät timərwen n-ašäl, ak erkäwälen-en ih'-een a inimäšrəȳän d-äddästur mey.

A ijän däy, kunta təja tämäyatert s-a-wen, təqqən-ten, təddobät ad-dd-təqqəl əttam išilan ḍarät-utär n-ämizär n-äddäwlät.

Erkäwäl s-ätwännä änimäšrəȳ d-äddästur, wär-iddobät ad-itbət.

Əlfəşəl 153 : Afäl itajj äššäreya, däy-dd-iggäd äwadəm iyyän illäyät a-s täll'-ee tasəttəyhəlt təsiinäbättärät älxəqqän d-älxoriyyätän wi təđman äddästur, təddoobät Tašəšräyt ta təššämät ad-suyəl isälan-en i-Tašəšräyt ta tojjät äddästur.

Afäl ätwäjjän isälan n-anməšray d-äddästur, ad-səbdəd Tašəšräyt azəmmäy-net har tättäjräw temärt n-Tašəšräyt ta tojjät äddästur.

Äddäbara änimäšräy d-äddästur, s-tehätelt fäll-äläyät ta dd-nokäy, ad-hin-ibbutəł. Ad-səbdəd Tašəšräyt ta tojjät äddästur usreyän n-abbutəł-en.

Issibdäd äłqanun iskatän n-tasiwəđt n-äddästur, əššərəđän n-ašəmmişəl n-əlfəşəl-wa.

Əlfəşəl 154 : Qärartän wi n-Tašəšräyt ta tojjät äddästur, wär-fälla-sän-dd-itəjj uyəl, ähhuuššälän, tamətte, əlxəkum d-tišəšray d-äwadəm fuk ijarahän.

Əlfəşəl 155 : Äłqanun iskatän a issiibdädän əššərəđän n-asənnəmännək d-räjjəš n-Tašəšräyt ta tojjät äddästur hakd timärrähälen n-äššäreya ti data-s tājjanen.

ÄLBAB IV : TAŠƏŠRÄYT TA TOJJÄT ÄLMAL N-ÄDDÄWLÄT

Əlfəşəl 156 : Tašəšräyt ta tojjät älmal n-äddäwlät, ənta a-s taggayt n-imašrayän ta təššämät tojjät izərfan n-älxəkum, təđan əlləllu n-ašəmmişəl-näsän. İkf'-eet äššäreya äššahät n-a-wen, ɣur-taməđint har tadhəlt s-ənniyät.

Əlfəşəl 157 : Tašəšräyt ta tojjät älmal n-äddäwlät, təđhal gəfärnäma d-Asänbəle däy-taməđint n-ašəmmişəl n-äššäreyatän wi əjänen fäll-izərfan d-taməđint n-äddäbaratän n-äddäwlät i-tamətte.

Əlfəşəl 158 : Tašəšräyt ta tojjät älmal n-äddäwlät, inaylafän n-azrəf n-äddäwlät a šarräy, jərəmoos azrəf wəla ilälän, tadäyyat šäyşadän wi tājjanen däy-asənnətibəy, tiiləyut wi s-išwär əjən.

Əlfəşəl 159 : Tašəšräyt ta tojjät älmal n-äddäwlät, təddoobät hak älwəqq, jərə-s d-ıman-net mey đarät-ettar n-ämizär n-äddäwlät, n-ämizär n-mənistärän, n-ämizär n-asänbəle mey ämizär n-Sena, tijawt n-timašalen n-taməđint.

Əlfəşəl 160 : Tašəšräyt ta tojjät älmal n-äddäwlät, təđan izərfan n-fartitän.

Əlfəşəl 161 : Tašəšräyt ta tojjät älmal n-äddäwlät, jarrəw iketəbän n-älmal n-äddinät wi əlläyən əlfəşəlän wi n-56, 79 d-102

Əlfəşəl 162 : ämizär d-imawayän wi həđnen n-Tašəšräyt ta tojjät älmal n-äddäwlät, dekre n-ämizär n-äddäwlät a tən-isənayän đarät-enähäj n-Konsäy wa iššämän n-mažistratän

Əlfəşəl 163 : Äłqanun iskatän a issiibdädän timaşalen, asənnəmännək, äddäbaratän n-ašəmmişəl n-Tašəšräyt ta tojjät älmal n-äddäwlät hakd timärrähälen n-äššäreya ti data-s tājjanen.

EYÄF VI : TAGGAYT TA TOJJÄT ÄRRƏZÄY D-TIMƏTTAWEN, ÄHƏNZAZÄY D-AGNATÄN

Əlfəşəl 164 : Taggayt ta tojjät ärrəzäy, timəttawen, ähənzazäy d-ässänyätän, tinhađen-net əqqalnät-dd talyiwen yərəd ti n-efes n-ärrəzäy, timəttawen, ähənzazäy d-ässänyätän.

Itajjš tämaşalt fuk tənfat äddäwlät dd-təqqalät ärrəzäy, timəttawen, ähənzazäy d-ässänyätän.

Əlfəşəl 165 : Hak awätay sadaw Taggayt ta n-ärrəzäy, timəttawen, ähənzazäy d-ässänyätän timyutar d-derhanän n-äddinät fäll-eketəb əhan äddäbaratän d-ihänayän-net. Eketəb-en, ämizär n-äddäwlät, ämizär n-mənistärän, imizärän n-taggayen ti n-sänatät a takkän.

Itajj ənta d-gəfärnäma asujjär n-a-wa dd-iyşälän däy-äddäbaratän wi əhänen eketəb-wənnin.

Əlfəşəl 166 : Taggayt ta n-ärrəzäy, timəttawen, ähənzazäy d-ässänyätän, təddoobät jere-s d-iman-net, azəjjəzz s-ilkam eketəb n-äddäbaratän, fäll-talyiwen yərəd ti dd-əqqalnen ärrəzäy, timəttawen, ähənzazäy d-ässänyätän, ənfanen äddäwlät.

İketəbän n-izəjjəzzitän-ənnin, ad-tän-ijrəw ämizär n-äddäwlät, ämizär n-mənistärän, imizärän n-taggayen ti n-sänatät.

Əlfəşəl 167 : Taggayt ta n-ärrəzäy, timəttawen, ähənzazäy d-ässänyätän, isimur-tät-dd ämizär n-äddäwlät isälan n-a-wa-däy ämoosän brože n-älqanun n-izərfan mey esäbär n-timaşalen d-bərnəməž.

Afäl däy-s-ittär ämizär n-äddäwlät a-wen, ihakk ahänay-net däy-brožetän n-älqanun n-tikardıwen n-älqanun ti-s itawänna ordonäns mey dekretän dd-əqqalnen tinhađen-net

Əlfəşəl 168 : Taggayt ta n-ärrəzäy, timəttawen, ähənzazäy d-ässänyätän äddinät-wi a tät-əhanen :

- Älwäkilän n-sändikatän, tassayen d-taggayen n-imäşşäyälän ;
- Älwäkilän n-tassayen n-tiçeden d-təmməçrit,
- Älwäkilän n-käl-Mali wi n-tukaten

Əhan-t day äddinät dd-əfrannen fäll-älqim n-timusnawen-näsän ätiwässännen däy-isälan wi n-ärrəzäy, timəttawen, ähənzazäy d-ässänyätän.

Käl-Taggayt ta n-ärrəzäy, timəttawen, ähənzazäy d-ässänyätän ismawän-näsän konsäyyetän n-äddäwlät.

Əlfəşəl 169 : Käl-Taggayt ta n-ärrəzäy, timəttawen, ähənzazäy d-ässänyätän, hak awätay əjan däy-s sänatät tiyimiten s-ettar n-ämizär n-äddäwlät.

Täddobät tayimit təskatät ad-täjj s-ettar n-ämizär mey täššäm n-imawayän-net, i-täqqän wärät tikəy märaw išilan. Dekre wa n-teyəre s-tayimit d-abäsay-net ämizär n-äddäwläät ad-t-iḍakälän.

Tiyimiten n-Käl-Taggayt ta n-ärrəzäy, timəttawen, ähənzazäy d-ässänyätän tajjänät dəy-älžamayät.

Mušan əddooben ad-əjən tayimit təskatät, s-ettar wa n-ämizär n-äddäwläät mey wa n-täššäm n-imawayän i-täqqän wärät tikəy märaw išilan.

Əlfəşəl 170 : Ämizär n-Taggayt ta n-ärrəzäy, timəttawen, ähənzazäy d-ässänyätän, imidiwän-net a-t-sanäfrannen s-wäte yur-tayimit-näsän ta täzzarät, i-täqqän n-səmmos iwətyan.

Əlfəşəl 171 : Wärt-tilla iyyän dəy-käl-Taggayt ta n-ärrəzäy, timəttawen, ähənzazäy d-ässänyätän madän-itwəhurət, itwəttər mey itwəšrəy fäll-mäjräd ija dəy-iyyät dəy-tiyimiten n-konsäy.

Əlfəşəl 172 : Ämizär n-Käl-Taggayt ta n-ärrəzäy, timəttawen, ähənzazäy d-ässänyätän iddoobät ad-itwəttər äzabbu-net afäl änmäšräy d-timašalen-net.

Atwəqbal n-ettar n-azəzzəbbu-en izziiłzäm ešwäl n-a wärän-illa ider i-sənatät tižunawen fäll-käradät n-käl-taggayt.

Wär-t-illa äddäbara n-azəzzəbbu, iddooben ad-äj dəy-əssin iwətyan wi äzzarnen əlkämnen i-tanäya n-ämizär.

Äzabbu, dihad t-əqbälänät käradät tižunawen fäll-əkkožät n-käl-taggayt ad-itajj s-əmmək wa innä älqanun iskatän.

Afäl dd-iysäl äzabbu-en ad-aləsän käl-taggayt asənnəfrən n-ämizär iyyän s-əmmək wa innä älqanun iskatän. Ämizär wa išräyän, ad-hin-isəmdəw mända n-wa izzəbben.

Əlfəşəl 173 : Älqanun iskatän issiibdäd asənnəmənnək, əššərəđän, räjjoš d-ađäkal n-imawayän n-Taggayt ta n-ärrəzäy, timəttawen, ähənzazäy d-ässänyätän.

EYÄF VII : ASƏNNƏTIBÄY N-ÄKALL N-ÄDDÄWLÄT

Əlfəşəl 174 : Asənnəmənnək n-äkall n-äddäwläät insa fäll- äddäbaratän ti n-Dekonsäntrasyon d-desäntralizasyon.

Äkall n-äddäwät, izuun jer-Tajiwen n-älxəkum d-kolektiwitetän

Əlfəşəl 175 : Tajiwen n-älxəkum, əntänäteđ a-s ijdar n-äkall wi iwwikkäl älxəkum, ixdam dəy-sän

Ælfəşəl 176 : Kolektiwitetän ɔntänədə a-s s ijdar n-äkall wi dāy-əjbasnät timəttawen i-asənnətibəy n-timašalen-näsnät.

Æxkamnät dāy-iman-näsnät dāy-alkum i-älqanun, s-konsäytän dd-əfrännät s-wäte.

Ælfəşəl 177 : Tajiwen n-älxəkum d-Kolektiwitetän, älqanun a tänät-isamalän, ɔnta a tänät itakkäsän.

Ælfəşəl 178 : Ijbas älxəkum dāy-efes olayän n-kolektiwitetän n-äkall s-amsədhal n-tamette.

Dāy-a-wen, iddoobät tirjit s-älqanun, timusnawen d-älmal əskatnen i-tiyyät mey tarrayen n-kolektiwitetän äjjootnen, dāy-semyar n-tartit n-äkall təyradät d-anməttaf n-äddäwlät dāy-täqqän dārusät.

EYÄF VIII : INABDIDÄN D-ÄLWÄKILÄN WI N-ALÄŞÄL

Ælfəşəl 179 : Inabdidän d-Älwäkilän wi n-aläşäl, s-ɔntänədə a yur-dd-iqqim a-wa t-illän dāy-särho n-timəttawen-nänäy, ɔntänədə a əjbasnen dāy-asəşşuhu d-milyaw n-ahəroj d-anməzzay d-ayätaf d-asənnətibəy n-ikənnasän.

Tulaten n-Inabdidän d-Älwäkilän wi n-aläşäl, a-wa tän-dd-iqqalän d-talyiwen ti dāy-jabbäsän, älqanun a tän-issibdädän

EYÄF IX : TANMƏTṬAFT N-AFREQIYA

Ælfəşəl 180 : Iddoobät äddäwlät n-Mali, tanmännakt d-äddäwlät n-Afriqəya a ämoos, fäll-tartit d-amsəşşuhu, har tawəḏäd tayyawt n-təzune mey n-uṡrad n-əlləllu-net har dd-təyşəl tartit n-Afriqəya

EYÄF X : TINMƏRḐUTEN D-TINMƏNNAKEN JER-ƏDDƏWƏLÄN N-ÄLYALƏM

Ælfəşəl 181 : Ämizär n-äddäwlät a itinməḏwilän iriḏḏəw s-tinmännaken. Tajjäšän-t isälan day n-anməḏwal fuk orakän s-anmərḏ jer-s d-älyaləm s-wär-təja tarəḏḏawt.

Ælfəşəl 182 : Tinmərḏten fäll-älyafyät, mamäla, ti dd-əqqalnen taggayen ti dāy-ərtayän əddəwəlän, ti tajjäšän izərfan n-äddäwlät, ti ənsanen fäll-älxal n-äddinät, wär-əddobätnät atwəqbəl ar-s-äsamu n-älqanun. Wär timišil-nät ar-s ḏarät fälla-snät təja tarəḏḏawt.

Ælfəşəl 183 : Tinmərḏuten d-tinmännaken ti ätwəqbälne s-iqqud mey təja fäll-snät tarəḏḏawt, ämoosnät, yur-iji n-isälan-näsnät, a illan jənnəj älqanun, mušan a wen a ijan dāy-as-tänät äšimašäl ašrut wa iyyäḏän.

EYĀF XI : TENELAST

Ēlfəşəl 184 : Äddäbara wa n-uyəl dāy-äddästur, ohar-t Ämizär n-äddäwłät d-asänbäle.

Brože wa n-uyəl dāy-äddästur, ilzam ad-sär-s alähnät taggayen ti n-sänatät, əqbəlnät-t s-sänatät tižunawen fäll-kärađät n-imawayän.

Tenelast-ten, wär tøyred ar darät ad-tät-təqbəl tamətte s-wäte wa itäjžän s-iyya meý kála.

Ēlfəşəl 185: Wär-immukkän utər n-tenelast wála iyyät, wála ad-akəy äwadəm dāy-ti təntat, afäl ijjaš ayrud n-äkall n-äddäwłät miši.

Tumast n-äddäwłät ibnan fäll-timəttawen, iba ažālay n-äddinän, əđdəkođ n-mändatän wi n-ämizär n-äddäwłät d-əjut n-fartitän, wär-əhen a-wa fäll-tajj tenelast.

EYĀF XII: ÄDDÄBARATÄN ƏSKATNEN

Ēlfəşəl 186: Ässas n-təmmənəya a tämoos dāy-äddäwłät n-Mali, insa fäll-äddästur. İla əšşəyəb s-tarāwla daw-älxəkum i-asətbat n-Tumast n-gəfärnäma n-tamətte, s-tamətte, i-tamətte

Ēlfəşəl 187: Arāmas n-təmmənəya s-äşşahät iqqal abäkkəđ mäqqärän itiwäjjän i-tamətte ta n-Mali.

Ēlfəşəl 188: A-wa ijän dat-atwəqbəl n-äddästur-wa, əştarän älqanunän wi sättärnen s-itawänna Amnisti, wär-əddoben ad-əqqəlän fāw a fäl itiwəhurut äwadəm, wála isəffəkkirän, wála atwəşräy.

EYĀF XIII: ÄDDÄBARATÄN WI N-JERE-JERE

Ēlfəşəl 189: Älqanun wa irjašan dāy-äkall ämära-dāy, ih'-edägg-net, fäl-a-s wär-änmäşräy d-äddästur-wa, wär-hin-immukkäs day.

Ēlfəşəl 190: A əkkäsniät taggayen n-älxəkum äynaynen wär-təməlnät, ad-əxdamnät ti t-əllänen, kannänät timaşalen-näsnät.

Mušän timaşalen n-taggayt n-tašəşräyt ta mäqqärät s-itawänna “hot kur de žistis”, a-s ättəqbäl äddästur-wa yas ad-əbdədnät.

EYĀF XIV: ÄDDÄBARATÄN WI N-TASÄMDOT

Əlfəşəl 191: Əddəstur-wa, ad-has-itwəjj wəte wa itəjjän s-iyya meɣ kəla. Afäl t-təqbäl təššəm n-əddinät wi əjänen wəte, ad-išənnəbəšš əmizär n-tanhaɗt ta n-jere-jere, əmänokal n-əddəwlät isälan-net dəɣ-əttam išilan wi əšräynen aləɣu n-tašəšräyt ta tojjät əddəstur i-xasil n-wəte.